

**Натисніть тут, щоб
купити книгу на сайті
або замовляйте за телефоном:
(0352) 51-97-97, (067) 350-18-70,
(066) 727-17-62**

Ліля КОСТИШИН
Богдан МЕЛЬНИЧУК

Блискавка на голе гілля

Повість

ТЕРНОПІЛЬ
БОГДАН

*В оформленні книжки використані світлини з вистави
«Перерваний політ» Львівського академічного обласного музично-
драматичного театру імені Юрія Дрогобича (директор-художній керівник
Микола Гнатенко; головний режисер Олександр Король) за повістю
«Блискавка на голі гілля». У ролях: Соломія Стус (Віка),
Юрій Федчук (Арсен), Алла Шкондіна (Тетяна Іванівна), Олександр Морозов
(Сергій Леонідович), Надія Цибульська (Люба Миколаївна),
Любов Смірнова (Надя).
(Фото з особистого архіву Соломії Стус).*

Зворушлива історія першого кохання дочки
перукарки і сина мера міста. Стосунки підлітків
гартуються у непростих випробуваннях. Діти ще
не мають досвіду їх подолання, як і розв'язання
конфліктів, тим паче з найріднішими людьми.
Проте кохання дає підліткам і мудрість,
і силу не згоріти між двох вогнів.
Повість пересипана віршами головної героїні й буде
цікавою як для юних читачів, так і для батьків, чії
діти переживають перше кохання.

Видано за фінансової підтримки Тернопільської міської ради,
Тернопільської обласної адміністрації та Тернопільської обласної ради

*Охороняється законом про авторське право.
Жодна частина цього видання не може бути відтворена
в будь-якому вигляді без дозволу автора чи видавництва.*

Навчальна книга — Богдан, просп. С. Бандери, 34а,
м. Тернопіль, 46002, тел./факс (0352) 52-06-07; 52-05-48
office@bohdan-books.com www.bohdan-books.com

Збут: (0352) 43-00-46, (050) 338-45-20
Книга поштою: (0352) 51-97-97, (067) 350-18-70, (066) 727-17-62
mail@bohdan-books.com
м. Київ: (044) 296-89-56; (095) 808-32-79, nk-bogdan@ukr.net

I

*Мені сьогодні хочеться цвісти,
Крильми сягати піднебіння неба.
І не тому, що є у мене ти —
Лишень тому, що я така у тебе.*

Арсенові хотілося запхати руку глибоко в трахею і почухати там. Чи бодай полоскотати те, що ось уже третій день мучило його заливистим кашлем. Кашляв Арсен так, що аж у голові відлунювало, сльози текли самі, й боліли м'язи на животі. Якби ж то можна було обирати собі хворобу! Хай нежить, ангіна, навіть грип, нехай температура зашкалює — аби тільки не задихатися від нападів кашлю, не гавкати, наче прив'язаний пес на зграю котів. За шибкою така горіхово-яблучна осінь! По-літньому щедро на сонце, а він мусить сидіти вдома...

Арсен відклав телефон, щоби відпочили очі. Переповз утомленим поглядом із меблів на стелю й заскочив себе на думці, що в цій хаті навіть оку нема на чому відпочити. Усюди — на ручках, ніжках меблів, на люстрі й рамах картин — вигадливі завитки. Важкі оксамитові порт'єри, наче з театральної завіси пошиті, драгували неймовірно. І вся ця велюрово-дерев'яна помпезність просто-таки потопала у повальній позолоті. Арсен аж задихався від цього. Хтозна, чи кашель його не алергічний... Фу! Хлопця аж пересмикнуло — і він натягнув плед на голову, щоби трохи заспокоїтися. Але раптом озвався домофон.

«Віка! Ура, це — Віка!» — застрибало від радості серце. Щойно хлопець побачив на екранчику свою кохану однокласницю, його щоки запалахкотіли. «І чому вона не сказала, що прийде?» — подумав, та перш ніж відчинити, заштовхав під диван плед і здмухав зі столу крихти просто у волохате нутро персидського килима. Він уже чимало з'їв, хай ще трошки перекусить.

...За мить Віка вже була в кімнаті й розвішувала дзвіночки джерельного сміху на кришталевих «соплях» богемського панікадила.

— Привітик, Арсику! — кинулась, аби обійняти.

Та Арсен, як на гріх, почав кашляти і, відповівши на привітання кивком голови, рукою вказав дівчині на диван.

— О, щось ти зовсім розклеївся... — співчутливо мовила Віка, вперто наближаючись до хлопця, але той заперечливо замахав руками й відвернувся:

— Ні, ні, Вікусь, вибач, я заразний. Привіт. Ще не вистачало, щоб ти злягла...

— Не бійся. Щоб я лежала, мене треба каменем прикласти або прив'язати до ліжка, — спробувала заспокоїти, шукаючи поглядом, куди б покласти наплічник. — Хворіти та ще й лежачи — це не про мене. Тьху-тьху, всілякі болячки мене досі обминали.

Вивільнивши руку з одного рукава куртки, Віка раптом згадала, що забула роззутися. Відтак недбало зняла черевики, розкинувши їх носами в різні боки, й із розгону всілася на диван, одразу ж намагаючись підсунутись якнайближче до Арсена, мовби її тягнуло до хлопця невидимим магнітом.

— Розповідай, як у школі... — запитав, аби щось запитати, відсуваючись од дівчини. — Тебе клас до мене делегував? Скажи чесно...

— Ні, я з власної волі — як справжній друг, — запевнила, на знак підтвердження притуливши маленьку долоньку до грудей. — Палапундиків тобі маминих принесла. Ой, вони десь у наплічнику. Сподіваюся, не потовкла... — і, дістаючи паперову торбинку, з якої раптом дуже затишно запахло, припросила: — Їж, вони з чорницями. Чорниці, нагадую тобі, зір відновлюють. Зрештою, ти це знаєш краще від мене.

— Привіт мамі, — сказав хлопець замість «дякую», зазираючи до пакета. — То що у школі?

— Запапа повна, — видихнула дівчина. Відтак зручніше вместилися з ногами на дивані, підпхавши під бік гаптовану золотими нитками подушку, й заторохтіла: — Лабораторку з хімії не дописали — Колба дала зошити додому. Жизель навантажила всіх якимось тупими діалогами. Довгими, як собача пісня на повний місяць. А, ти не в нашій підгрупі... Завтра буде дві самостійних: у Михмиха та Вішалки. Тож тобі пощастило. Тішся, Арсику! Інтегралка як перевірила останню контрольну — сказала зовсім. Задає додому по п'ятнадцять задач. А в кожного ж іще по два-три репетитори. Коли ті задачі розв'язувати?

— Але ти ж колись розв'язуєш, — сказав Арсен, притулившись теплим поглядом до Віки, і наперекір деренчливому горлу додав із нотками захвату в голосі: — Узагалі, дивуюсь, як ти все встигаєш та ще й вештаєшся по різних секціях. Фігарівна у потріпаних джинсах.

— О, про секції! — почувши це чарівне для неї слово, дівчина підхопилася з дивана і захоплено вигукнула: — Я записалася на стрибки!

— Невже з парашутом? — трохи перелякано, поправляючи окуляри, запитав Арсен. — Ще тільки цього бракувало. Добре, коли ти опустишся з неба мені на голову. А якщо парашут не розкриється?

— Ні, дай сказати. Про парашут доведеться і далі тільки мріяти, бо в нас уже прикрили ту контору, що

була в аеропорту. Я пробивала. Кажуть, там хтось хребет собі скрутив. А я записалася на секцію зі... пам-па-ра-рам! — і, чекаючи кожне слово, як конферансьє при оголошенні циркового номера, урочисто видала: — Стрибків на батуті!

— Тю, та це ж для малих дітей! — засміявся Арсен, уявляючи Віку, котра стрибає на барвистому гумовому батуті, який ставлять улітку на дитячому майданчику в парку.

— Нічого собі для малих! — вдавано ображено штовхнула хлопця в плече. — То не такий батут, про який ти подумав: двадцять хвилин за тридцять гривень. Я стрибала на справжньому!

— Як?! Уже стрибала? — засумнівався Арсен, укотре поправляючи окуляри, котрі зсувало з перенісся його здивоване обличчя.

— А ти думав! — підтвердила, напрошуючись на захоплення собою. — Я щойно з першого тренування. Це бомба, Арсику! Такі відчуття, що — ховайся! Тренер — кандидат у майстри спорту, нормальний такий чувак, навіть прикольний. Якби була байдужою до тебе, могла б навіть закохатися в нього. Він дав нам волю — дозволив просто пострибати, хто як хоче і вміє. Це ж так круто!

Віка, розповідаючи щось архіцікаве для неї, нагадувала якийсь фантастичний механізм, що стрімко набирає обертів і з кожним із них, тобто з черговою фра-

зою, у співрозмовника залишається все менше шансів його зупинити.

— Ні, Вік, моя твоя не розуміє, — спробував зупинити дівчину Арсен. — Це якесь убивання часу. З особливою цинічністю, якщо врахувати, що ти — за п'ять хвилин випускниця. Попереду — іспити, ЗНО... Вибач за нотацію, але...

— Ти й справді не розумієш, Арсе! — Віка була схожа на актрису, котра репетирує розпач. Та за хвилину це вже був шквал захоплення, і навіть колір її очей посвітлішав. — То й що з того, що випускниця? Треба хрест на нормальному житті поставити, чи як? Я так не можу! Стрибки на батуті — дуже корисне заняття. По-перше, людина вчиться володіти тілом, витворяти різні кульбіти. Ні, це по-друге. Бо перше — стрибки дарують кайфове відчуття польоту! Воно триває лише кілька секунд, але це — незабутньо, Арсе. Я розкинула руки і... — злетіла, як пташка!

Віка просто на дивані звелася на рівні ноги й, розпростерши руки, продовжувала оповідати хлопцеві про відчуття польоту:

— Такі приємні лоскотинки в животі! Такий настрої! Я — легка, мов пір'їнка, мов парасолька від кульбабки, — злетіла метрів на два-три у висоту. Потім знову, знову, ще і ще! Здається, ніби відчуття невагомості позбавило тебе втоми чи, як би правильно сказати, відновило енергетичний баланс. То прикольно, Арсе! Та що

це я тільки розповідаю... Пострибаймо — сам переконаєшся.

І Віка почала стрибати, намагаючись заохотити Арсена. Він спробував її зупинити, але хіба можливо спинити річку? Чи приборкати вітер, снігову лавину? Кому й коли це вдалось? А Віка підстрибувала, заливаючись сміхом. Її довге волосся кольору молочного шоколаду розвівалося в повітрі. Разом із Вікою підстрибувала її футболка, оголивши смужку плаского животика. З-за пояса порваних джинсів кокетливо визирав краєчок бавовняних зелених трусиків. Якою ж недоречною була ця дівчина серед нафталіново-помпезної розкоші кімнати! Чужою. Живою. Яскравою. Справжною.

— Арсику, вперед! — вигукувала, розмахуючи руками. — Вище від мене, вище! Спробуй — у тебе вийде... Та ти, виявляється, боягуз! Усі нормальні люди мріють відірватись од землі бодай на трощечки. Невже тобі ніколи не хотілося літа...?

І раптом цей фонтан ендорфінів обірвав гучний «бах»! Відпала боковинка антикварного дивана. Такий політ перервався! Арсен, покашлюючи, спробував підняти шматок позолоченої деревини, оздобленої шкірою аж ніяк не молодого дерматину. Віка лягла на диван головою до зламаного боку — і вони вдвох намагалися приставити важку боковинку.

— Що тут відбувається?! — холодний, наче в диктора у теленовинах при повідомленні про чергову тра-

гедію, жіночий голос змусив обох зірватися на рівні ноги.

Це була мама Арсена Тетяна Іванівна. В елегантному сірому костюмі, у навмисно недбало замотаній довкола шиї рожевій шалі, один кінець якої спадав по спині ледь не до колін. Попідбирала поглядом розкидані речі та взуття Віки, всвердлилася очима у зламаний диван і з притиском спитала вдруге:

— То що тут відбувається?

— Доброго дня, — аж тепер спромоглася на вітання Віка. — Я... я прийшла провідати Арсена.

— Арсене, я в тебе запитую! — усім своїм виглядом ігноруючи юну гостю та її привітання, акцентувала Тетяна Іванівна. Від її голосу зіщулився навіть орнамент на килимі: кола стали овалами, квадрати — прямокутниками, а трикутники з переляку розпластались у покірну лінію. — Чим ви тут займалися?

— Мам, я все поясню, — нерішуче, ледь не затинаючись, мовив Арсен. — Віка, моя однокласниця, як тобі відомо, прийшла мене провідати, допомогти з уроками... Я ж багато пропустив, ти знаєш...

— І з яким уроком, не смію запитати, вона тобі допомагала?! — поцікавилася підвищеним голосом матір і, не дочекавшись відповіді, продовжила боляче штрикати запитаннями: — Це відколи в школі впровадили такі уроки? За якою програмою, дозволь поцікавитися?

— Перепрошую, я маю бігти — в мене заняття з репетитором, — заметушилася Віка. — Вибачте, Тетяно

Іванівно, але це не те, що ви подумали. Арсене, одужуй. Телефонуй. Па. До побачення, Тетяно Леонідівно. Ще раз прошу вибачення, — і дівчина, поспіхом взувшись, підхопила куртку, портфель та вже з-за спини Тетяни Іванівни послала Арсенові повітряний поцілунок, супроводжуючи його підбадьорювальним жестом.

Важкі дубові двері провели дівчину сердитим грюком. А душа Тетяни Іванівни аж клекотала від злості. Добило її оте «Леонідівна!» Вона все життя після заміжжя зі шкури лізла — старалася стати чогось вартою поруч зі своїм чоловіком, не розчинитися в ньому, не загубитися серед його звань, посад і титулів. Їй завше було мало ролі дружини мера. Але всі однаково думають, що за її заслугами — його зв'язки й гроші. І навіть його по батькові часто чомусь липне до неї.

...Скориставшись тим, що мати відчинила бар, аби, як це вряди-годи трапляється після важкого трудового дня, хлюпнути собі в чайне горнятко віскі, Арсен тихенько почав прокрадатися до сходів нагору. Але Тетяна Іванівна тільки набирала розгону до скандалу.

— Ну, ну, я тебе слухаю, мій дороженький синочку, — повернулася до теми, присівши на краєчок стола. — Розкажи мамі, як ти докотився до цього, — і гидливо зиркнула на поламаний диван.

— Мам, я... — Арсену було не до розбірок, тому вирішив узяти «вину» Віки на себе. — То я стрибнув на диван.